

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XII. évfolyam, 3596. szám

1956. szeptember 16. vasárnap

4 oldal, 20 bani

A jugoszláv szakszervezeti küldöttség látogatása alkalmából

Szakszervezeti aktivagyűlés a fővárosban

A jugoszláv szakszervezeti küldöttség hazánkban tett látogatása alkalmából a fővárosi szakszervezeti aktív csatlósok délután gyűlést tartott az SZKT-színházban.

A gyűlést Gheorghe Apostol elvtárs, az SZKT elnöke nyitotta meg. Meleg szavakkal üdvözölte a Jugoszláv SzNK szakszervezeti küldöttségének tagjait, élükön Gyuro Szalaj elvtárral, a jugoszláv SZKT elnökével, majd így folytatta beszédét:

Nemcsak a jó barátokkal való találkozás örömeivel köszöntött kedves vendégeinket, hanem azzal az örömteli tudattal is, hogy a jugoszláv dolgozók képviselőit üdvözölhetjük körünkben, hiszen a jugoszláv dolgozókhoz közös törekvések fűznek: szocialista jövőjüket építő testvéri népek közös törekvése.

Népeink barátsága és testvéri együttműködése egyre erőteljesebb és konkrét formákat ölt.

Eleven tanúbizonysága volt népeink kölcsönös érdekeinek az a látogatás, amelyet a Jugoszláv SzNK kormányküldöttsége nemrégiben tett országunkban, Jozsop Broz-Tito elvtársnak, a Jugoszláv SzNK elnökének és a Jugoszláv Kommunista Szövetsége főtitkárnak vezetésével.

A vezető államférfiak között lefolyt legmagasabb szintű megbeszélések az ezekről szóló közös nyilatkozat örömmel töltötte el országunkat, valamint honpolgárának szívt. Mindannyian lelkesen és bizalommal köszöntöttük a román-jugoszláv barátság és együttműködés megerősítése előtt megnyitott új távlatokat.

Népeink baráti kapcsolatainak fejlesztése vonalán és az országainkban sikeresen épülő új, szocialista élettel kapcsolatos tapasztalatok vonalán újabb örvendétes események tekintjük azt a látogatást, amelyet a jugoszláv szakszervezeti küldöttség, kedves barátunk, Gyuro Szalaj elvtárs vezetésével tett hazánkban.

Gheorghe Apostol elvtárs a továbbiakban utalt a jugoszláv és a román szakszervezeti küldöttség között lefolyt értékes és hangsúlyos, hogy ez alkalommal részletesen elemezték a Belgrádban februárban létrejött közös megbeszélés gyakorlati megvalósításának eredményeit és teljes egyetértésben új intézkedéseket állapítottak meg a két ország szakszervezeti közti baráti kapcsolatainak és együttműködésének jövőbeni eredményes fejlesztése érdekében.

Megállapodtak abban, hogy szakszervezeti központjaink képviselői társaságainak egymással közös érdeklődéseinkben és egyes nemzetközi szervezetek, mint a nemzetközi munkaszervezet és mások tevékenységével kapcsolatban.

Megegyeztünk abban, hogy termelési áganként találkozásiakat szervezzünk a román és a jugoszláv szakszervezetek képviselői között abból a célból, hogy kidolgozzák a küldöttségek cseréinek tervét, nevezetesen a vállalatok közli küldöttségek cseréit, a hasznos szakszervezeti szervek tanulmányi csoportjait s a szakszervezeti káderek oktatásának és kiképzésének kérdéseivel foglalkozó tanulmányi csoportok cseréjének tervét.

A következő hónapokban megszervezzük a cserét a szakszervezeti előadók között, a szakszervezeti sajtó és a szakszervezeti kiadók kiadványai tekintetében, valamint a két ország szakszervezeti kiadványainak tapasztalatcseréjét és könyvtári programjainak cseréjét. A két ország szakszervezeti sajtója kölcsönösen közli majd szakszervezeti aktivistáink cikkeket.

Gyuro Szalaj elvtárs és jugoszláv vendégeink mindannyian meggyőződhetek nemcsak arról, hogy hazánk dolgozói szeretettel viseltetnek Jugoszlávia népei iránt, de arról is, hogy szeretnénk minél közelebb hozni megismeri vívmányait, a szocializmus jugoszláv építése során szerzett tapasztalatait.

Dolgozó népeink érdeklődéssel és örömmel követi nyomon azokat a sikereket, amelyeket Jugoszlávia népei a Jugoszláv Kommunista Szövetségének vezetésével érnek. Közös ügyünk, a szocializmus győzelméért küzdve hazánk dolgozói és szakszervezeink minden erejüket bevetik, hogy ők is elősegítsék a mindkét ország népeit lelkesítő cél — a szocializmus építése, a béke és a népek közli barátság ügyének diadalát.

Lelkes taps fogadja a szólamra emelkedő Gyuro Szalaj, a jugoszláv SZKT elnökét.

Elsősorban is engedjék meg, hogy küldöttségünk nevében köszönetet mondjak az ország összes dolgozóinak azért a meleg fogadtatásért, amelyben bennünket részesítettek. Ez a szívósság, meleg fogadtatás határozott állásfoglalás a Jugoszláv SZKT népeivel való legszorosabb együttműködés mellett.

Küldöttségünk azért jött Romániába, hogy viszonyozza azt a látogatást, amelyet a Gh. Apostol elvtárs által vezetett román szakszervezeti küldöttség tett országunkban. Azzal a céllal jöttünk ide, hogy megismerjük Románia dolgozó népeinek életét és munkasikereit.

Az Önök sikerrel valóban kellemes meglepetést jelentettek számunkra.

A vállalatokban járva mindent azt tapasztaltuk, hogy a román munkások együttműködést akarnak országaink szakszervezetei és népei

között. A romániai és a jugoszláv szakszervezetek együttműködését szívből ösztönözzük a mi dolgozóink is. Tökéletesen érthető, hogy a jugoszláv és romániai szakszervezetek, Románia és Jugoszlávia népei az együttműködést ösztönözzék, hiszen mindkét népnek az a célja, hogy megvalósítsa hazájában a szocializmust és nincs ok, amely gátolná együttműködésüket e cél elérésében. Történelmünk során népeink sohasem ellenségeskedtek egymással, soha nem volt viszály a két nép között, éppen ellenkezőleg — mindkét nép harcolt az öket leigázni akaró imperialisták ellen.

Igaz, hogy egy nehéz időszakon mentünk keresztül, amely meggátolta az 1948-ig megvalósított együttműködésünket. De ez az idő már a múlté. Meg vagyok győződve róla, hogy az új körülmények között folytatni fogjuk az együttműködést. Meg erősítjük ezt azok a megbeszélések, amelyeket küldöttségünk az Önök szakszervezetének vezetésével folytatott. Gh. Apostol elvtárral az élen. E megbeszélések során jövő együttműködésünk összes kérdéseiben tökéletesen egyetérttünk. Mostani elhatározásaink elősegítik majd, hogy ki szélesítsük azt a megbeszélést, amelyet az Önök szakszervezeti küldöttségének a Jugoszláv SZNK-nak tett látogatása alkalmával hoztunk létre.

A szakszervezeteink közli együttműködést megteremtve, nem szabad szem elől tévesztünk azt sem, hogy együttműködést kell létrehozunk az egész világ munkásszervezeteivel, függetlenül az egyes szervezetek között fennálló ideológiai és politikai különbözőségektől. A munkásszervezetei egységeket: Harcolunk keli a munkásszervezeti egységért nemcsak országainkban, hanem az egész világon. Ez a világbéke megvédésének legnagyobb keze. Hiszem, hogy a további megbeszélések során ezen a téren is egységes álláspontra jutunk. Ezt lényegesen megkönnyíti, hogy mind Jugoszlávia, mind Románia kormányai a békés együttélés és a nemzetközi együttműködés politikáját folytatják.

Gyuro Szalaj elvtárs beszéde végén elítelte a román nép és Jugoszlávia népeinek testvéri barátságát. Jugoszlávia és Románia szakszervezeteinek együttműködését, az egész világ munkásszervezeteinek egységét és a Román Népköztársaságot.

A gyűlést Gheorghe Apostol elvtárs, az SZKT elnöke zárta be, meleg köszönetet mondva Gyuro Szalaj elvtársnak baráti szavaiért.

Hangoztatva dolgozóink egyöntetű érdekeinek, — mondotta Gh. Apostol elvtárs — kérjük a jugoszláv küldöttségben résztvevő elvtársakat és a küldöttséget vezető Gyuro Szalaj elvtárat, tolmácsolják Jugoszlávia dolgozóinak: sikert kívánunk nekik abban a harcban, amelyet a szocialista Jugoszlávia győzelmes felépítéséért s a világ népeinek békéjéért és barátságáért folytatnak. (Agerpres)

— Száz százalékos teljesítés. Ugy mondia ezt, mintha másképpen nem is lehetne. — Vagyis — folytatja — tegyük fel, hogy eddig naponta tíz alkatrészt készítettem, most pedig huszat. — NEM IS HINNE az ember, hogy ilyen lényegtelennek látszó újítás száz százalékkal többet lehet termelni. Bejegyzek néhány szót a füzetembe és távozni készülök, volna ugyan még néhány kérdésem, de nem akarom feltartani a munkában. Bizonyára észrevette tépelődésemet, cigarettát húzott elő a zsebéből és megkínál.

— Dokányzás közben pihenek egy pár percig. Így szoktam meg. Szívjuk a cigarettát és beszélgetünk. — Tavaly, tavalyelőtt sem maradtam le a munkában — magyarázza. — Igyekeztem, törtöm magam, hogy többet és jobbat adjak. De most még inkább szükséges, hogy példát mutassak. Három hónapja párttagjelölt vagyok. Tudom, miszt, azóta még a munkában is jobban haladok. A fizetésem, az újítás bevezetése után lényegesen javult. Havonta körülbelül 1500 lej az átlagos keresetem.

— Szép fizetés, a család biztos örül neki — jegyzem meg. — A család? — kérdi és szélesen mosolyog. — Még nem vagyok nő. Az igaz, hogy itt az ideje a

Mai számunk negyedik oldalán

★ SZUEZ — TOVABBRA IS KÖZPONTI KERDES — NASSZEL ELNÖK NYILATKOZATA

★ Az EGYIPTOMI ÜGYZEZETŐ SÉG MINDEN INTÉZKEDÉST MEGTETT A SZUEZI-CSATORNA VALÓ HAJÓZÁS BIZTOSÍTÁSÁRA

★ A KOMMUNISTÁK ÉS A SZOCIALISTÁK KÖZÖTTI EGYSEG TÖBBSZÖR JELENT EGY EGYSZERÜ DOKUMENTUMNÁL

Hírek Pécska rajonból

Török a kukoricát

Megerkezett az ősz és ezzel egy új mezőgazdasági év kezdődik. Az őszi kalászosok a földbe kíváncskoznak. Itt az ideje a jövővi termés megalapozásának. A vetési munkálatokkal párhuzamosan azonban szükséges a kukoricatermés a legrövidebb időn belül betakarítani, hiszen számos községben még az ősszel buzát vetnek a tengeri helyébe.

Pécska rajon több községében már néhány nappal ezelőtt megkezdtek a kukoricatörést. A dolgozó parasztek elégedetten állapították meg, hogy a kukorica jól fizet. Rajoni vonatkozásban átlagosan mintegy 2000 kiló szemes kukoricát takarítottak be hektáronként.

A kukoricatörést szeptember 14-ig tíz százalékban teljesítették. Az élenjáró községek közé tartozik Pécska, Magyarpécska, Német-szentpéter és Szécsány, ahol az egyenlőre gazdálkodó dolgozó parasztek már nagyrészt befejezték a kukoricatörést.

Jól halad a vetőszántás

Pécska rajonban jelenleg, mintegy 85 százalékban végeztek el a szántást az őszi vetések alá. Ezekben a munkálatokban különösen Torna, Sajtény, Magyarpécska és Szemlak községek járnak az élen.

A szemlái állami gazdaság dolgozói azonkívül, hogy igyekeztek minél előbb elvégezni a szántást, a vetési munkálatokat is megkezdtek. A tervszerűsített őszirpa vetését például már be is fejezték.

Teljesítik a begyűjtési tervet

A rajonban nemcsak a kukoricatörés és a vetőszántás mielőbbi befejezésére törekcsenek a dolgozó parasztek, hanem az állam iránti kötelezettség maradéktalan teljesítésére is. Buzából például 80 százalékban teljesítették a begyűjtési tervet. Jól haladnak a hus- és a tejkvóta beszolgáltatásával is. Szeptember 14-ig husból 81, tejből pedig 82 százalékot értek el.

Ugyanakkor szeptember 14-ig kukoricából 8 százalékban teljesítették a beszolgáltatási tervet. Vannak a rajonban olyan községek, mint például Nagylak, Szemlak, Magyarpécska, melyek jelentős részben eleget tettek állam iránti kötelezettségeiknek. A kullogók közé sorolható Fenlak és Székesut községek, ahol igen gyengén haladnak a begyűjtési terv teljesítésével.

családalapításnak, 29 éves vagyok.

LATSZIK RAJTA, hogy a nőslés kérdése komolyan foglalkoztatja. Talán van is már jelölt, csak nekem nem árulja el. Mindenesetre ezzel a fizetéssel bátran hozzá láthat a "fészkekrakáshoz".

A cigarettát a kórmunkára égett, miközben sokat megtudtam az életéről. Szőlősdön született, paraszt szülők gyermeke, tízennégy éve mint esztergályos dolgozik. Megszerelte ezt a munkát, el sem tudja képzelni esztergapad nélkül az életet. A legkisebb csavarját is ismeri s ha netalán megromlaldók, segít a javításnál, úgy vigyáz rá, mint a szeméjénre.

Gyakran lehet látni, hogy fiatalok állnak mellette, sokévi gazdag tapasztalatát adja át nekik. De az is előfordul, hogy az idősebbek tanácsát kéri.

Amikor elbucszunk, már ismét mozgásban van a gép, hámozza az acél szilárd testét. A gép mellett szemlédőmást halmozódnak a tűkőrsimra esztergályozott kész alkatrészek. A munkaszatlon két kis vörös zászló pihen. "A termelés élenjárója" — ezt olvasom le róla. Stan Teodor naponta 450 százalékat teljesít előlányzatlan felül.

Igaza volt Tádcáru elvtársnak. Az első között éan.

T. I.

Mi a szakszervezetünkben?

A Dózsa György butorgyárban

— Damaszkusz, Kairó, Lipose, London, Szaloniki, Tel-Aviv — hal-latszük a felsorolás. Biztosan azt gondolják, hogy valahol földrajzórán vagyunk. Pedig nem, az IPROFIL Dózsa György butorgyár termelési irodájában halljuk mindezt. Hogy mit jelent ez a sok idegen város, azt is megmondom. Ezek a helyeken kiállítások lesznek, ahová az aradi butorgyár is szállít. De nem kell azt hinni, hogy csak a kiállításra készülő butordarabokon dolgoznak a gyárban. Jelenleg hálósőzők készülnek exportra, a termelés javarésze pedig

a „Lido“-ba

Mi a Lido? Először: az „ONT Carpati“ Bukarestben „Lido“ elnevezéssel szállodát épít a külföldiek részére, melynek berendezését az aradi Dózsa György butorgyár készíti és

október 15-ig le is szállítja a butorokat.

Gyönyörű drappos-rózsaszín bársonyhuza-tu furniós lábu fotelek ezek, amelyek annyira vonzzanak, hogy szinte fáj beülni felállni. Az

ért mondom belőlük és nem róluk, mert, amikor hátradülünk benne, egészen belesüppedünk és ha egy kicsit becsukunk a szemünket, úgy éreznénk, hogyha most kívánnánk valamit, az rögtön teljesülne.

A raktárban

a mennyezetig érő pol-cok telj vannak szebb-nél szebb butorhuzatokkal. Van itt bársony és ripsz: aranyárga, bordó, meggyiros és lók.

Az anyagokat a megrendelők küldik, így jz-lelűknek megfelelően

választhatják meg a színeket s ezzel elkerül-hető az utólagos reklamáció.

— Az anyagok nagy-részt belföldről kapjuk — mondja Ruck elvtárs.

— Kézde a fényezésben szükséges finet és fla-

nell törőruháktól a matrachuzatoktól, a csomagoláshoz szükséges faanyagig. Csak a furnir külföldi, mint például az afrikai körtefa, a számi róza, a mahagóni és más elnevezésű furnianyagok.

Uj is, nem is

Arra a kérdésemre, hogy van-e új részleg a gyárban, azt a feleletet kaptam, hogy van egy új részleg, ami tulajdonképpen nem is új. De miért? Azért, mert a hordógyár helyén működik és a II. számú részleg elnevezést viseli.

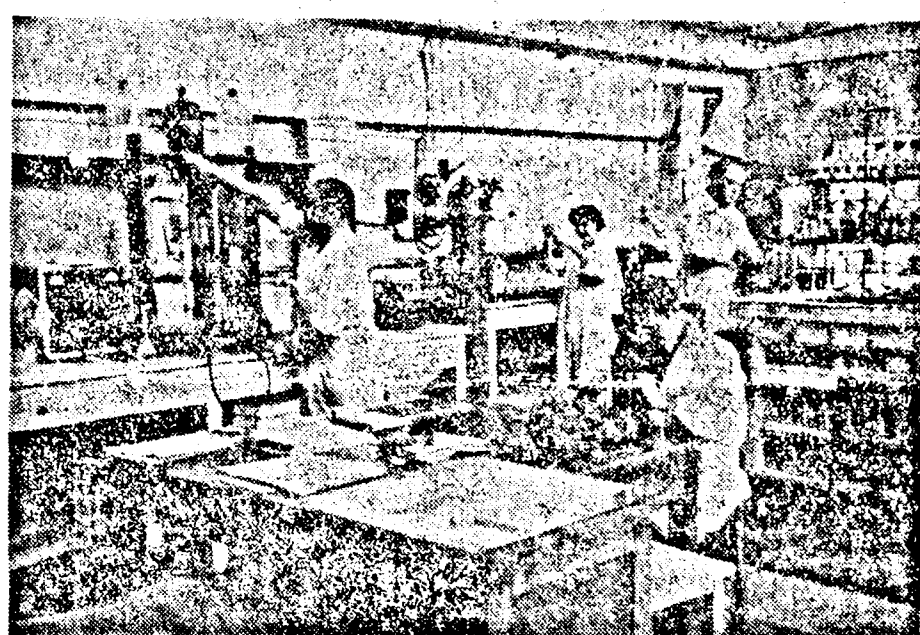
A hordógyár meg-

szüntetése népgazdasági vonatkozásban érthető és megfontolt intézkedés. Ugyanis a tárgyalási tárgyak igazi hazája tőlünk távoli vidéken van és ezért a népgazdasági közlekedésben helyezették el a hordógyárat.

Ennek helyén működik most az új részleg,

ahol sok-sok fiatal dolgozik. Működése ebben a hónapban kezdődött meg és a kezdeti eredmények igen kedvezőek: sem a munka ütemében, sem a mennyiségben, de a minőségben sincs különbség az I. és II. részleg között. (I. p.)

MUNKÁBAN A VEGYÉSZEK

Képünk a G. Dimitrov üzem laboratóriumának kémiai részlegét ábrázolja, ahol a minőség megállapítása céljából az acél és a vasöntvény vegyi összetételét elemzik.

Jellegzetes mozzanatok népi demokratikus országokból

Boldog nyaralás

gondatlansága, a nyári ég derűje tükröződik a nyaralók arcán. Magánosan, vagy társaságban sétálnak kényelmes tempóban a Szében feletti Pallinis lejtős útjain a nyaralók. Erdő mélyén, és fenyőktől örzött tisztáson, ha az új ismerősök találkoznak, szíves szóval köszöntik egymást, egymás nyelven. Román, magyar és német köszönőszavakat mihamar megtanulja mindenki, s nyaralók és bennszülöttek sietve üdvözlik egymást a másikkal nyelven.

Pallinis felejtethetetlenül gyönyörű. Szépsége beissza magát az ember szemébe és szívébe és az ember emelkedettebbé válik a fenyőerdők, virágok és hegyek kitáruló jenségének láttán.

Örülnek egymásnak itt az emberek...

A budapesti pályaudvar

várostermek portáshoz mentem. Kérem, benn állnak-e már Arad felé a párnás kocsik?

A portás tömören válaszolt. „Párnás kocsik a bécsi gyorsal érkeznek kb. 10 perc múlva. Tessék leülni és várni”.

A váróterem egyik asztalánál helyet foglaltunk. Bucszkodtunk, csaldai beszélgetés folyt, mikor váratlanul megjelent asztalunknál a portás: „Mindjárt megjön a bécsi gyors”.

Tovább beszélgettünk, mikor észrevettlenül újra megjelent asztalunknál a portás: „Most fut be a második vágányra a bécsi gyors”.

A kalauz hangja vidáman biztatja az utast: „Lépkedjünk bátrabban! Vigyázat, indulunk!” A villamos elindul. A Margit-hídon halad át, közelébe a budai oldal felé, amikor egy asszony, kisgyermekkel karján, elin-

dul az első perron felé, hogy leszálljon.

A kalauz közbelép. „Ne tessék még kimenni a perronra. Erősen fúj ott a szél. Van még idő, majd szólók”.

A budai megállónál a kalauz szét-tolja a perronajtót: „Most tessék!” Az anya kilép a perronra, a kalauz elveszi a gyereket, leszáll vele és segíti az anyát is a földre. Felszáll és újra hallatszák hangja: „Lépkedjünk befele, vigyázat, indulunk!”

A Vencel-ter Prága szíve. Szállodák, mozik, nagy kávéházak és szórakozóhelyek egymás mellett. Itt zajlik az „Arany-Prága” vidám esti élete.

De 1956 nyarának szomhat estői furcsák voltak a Vencel-teren. Nem visszhangzott a nagy tér cseh nyelvtől, alig lehetett hallani első szótagnok hangszlyozott, utolsó szótagnok éneklőn ünnepítő cseh szavakat. A prágai lakosság zöme kirándult, vagy nyaralt.

A tér mégis zsúfolt volt szombat esteiken.

Idegenek áradata kömpölygött a prágai utcán. Turisták, akik boldogan rohantak a felemelt határsorompók felé. Idegenek, keletre és nyugatra. A világ minden nyelve keveredett az utcán, idegenek jöttek a „bioszkópokból” (mozik), a szórakozóhelyekről, igyekeztek a kávéházakba, ahol a pincérek kabátjainak kihajlóján apró zászlócskák jelezték, milyen nyelveket beszél az illető pincér. Idegenek bucszkodnak: „Do szvidanja!”, „Good night!”, „Au revoir!”, „A viszontlátásra!”.

1956 nyarán, a nemzetközi feszültség enyhülésének idejében szíves szóval köszönti egymást sok idegen az Arany-Prága utcán. Oltán hagydták gondjaikat, elmentek világot látni megtakarított pénzükből.

1956 nyara. A béke nyara.

Adams Sándor

Az első között...

AZ ÚJÍTÓIRODÁBAN egy füzetben lapozgatók. Jólismert és ismeretlen neveket találnak, valamennyien ujjtók, vagy észszerűsítő. Sámegi József, mester — olvasom az egyik sorban, azután a név mellé tüzdelt néhány szót és a számoknál próbálom megjegyezni: a marógéphez egy készülték szerkesztett, amelyet az S 3-7001-es számú alkatrész megmunkálásától használják, 4541 levi meg-takarítást jelent...

Tabacaru Iosif, az üzem párt-szervezetének titkárhelyettese áll mellettem, szemmel láthatóan érdeklődéssel olvassa a soron következő neveket.

Fordítok a füzet lapján. — Mi az? — fordul az iroda vezetője felé — Stan Teodor ujjtó? — Hogyne kérem — hangzik a szolgálatkész válasz.

Együtt olvassuk a név mellé bejegyzeteket: Különleges esztergá-kés tartót szerkesztett, évi megtakarítás 1455 lej.

Nem csalódtunk ebben az emberben — mondja jelentősen jessen Tabacaru elvtárs, majd hoz-zám fordul. — Néhány hónapja párttagjelölt... a legjobb munká-sok között, az első között van.

Most már látni akarom, beszélni szeretnék Stan Teodorral. Mert sok a jó, kíváncsi esztergályos u. l. Ranghef szerszámgyárban és éppen ezért nem olyan egyszerű az élenjárók sorába kerülni.

Egy régi ismerősem, esztergá-lyos igazít utba, a sikongó, duru-zsoló, sorbarakott új gépek kö-zött.

— Hogy dolgozik? — Intek a fejemmel Stan felé.

— Eg a munka a keze alatt — hangzik a válasz.

ODALEPEK HOZZA. Egy pil-lantást vet felém, azután tovább dolgozik, minden figyelmét a gép-re összpontosítja. Látnom, vagy in-kább érezem, hogy be akarja feje-zni a megkezdett munkát. S ez a néhány másodperc elegendő arra, hogy jobban szemügyre vegyem.

Középtemű, kisoftos arcú fia-talemben. Nagy, kifejező szemei-ben olthatatlan munkavágy, a mesterség iránti szeretet tükröz-dik. Tömött, izmos karjai hihetle-n gyorsasággal, reflexszerűen szabályozzák a gép munkáját.

Leállítja a gépet s felém fordul.

— Jó szerencsét!

Mosolyogva fogadja köszöntésem, miközben kezetrázunk.

— Ne haragudjon az elvtárs, hogy nem hagytam abba azonnal a munkát, de szeretem befejezni, ha valamihez hozzákezek.

— Szóra se érdemes — s men-tegetődozok én is, hogy néhány pillanatra zavarom. Az újítás felől érdeklődök, mire azonnal megmu-tatja a késbefogót. Egyszerű 30—40 centiméter hosszú csavrud, amelynek az egyik végén két kész le-het rögzíteni.

— Egyszerű, de mégis nagy-szerű ez — mondja és visszahelye-zel a munkaszatlon fiókjába. — Három különböző anyag megmunká-lásánál hasznádom.

— Milyen jelentősége van a termelési hatékonyság növelése szempontjából? — kérdem.

SERESTLY BELA

Nem is víz..

Nyári zápor után,
Mely elfutott gyorsan,
Kis tócsa képződött
Az útszéli porban.
Ott terpeszkedett a
Maros partja mellett,
Benne is megérezte
Magát egy-egy felleg,
Autók száguldozva
Robogtak át rajta,
Szép tiszta vizét a
Kerek felkavarta.
Aranyháló vetett
Rá a nap déltáján,
Tán azt akarta, hogy
A szíve ne fájjon.
Bussan ringatta a
Kis vizet a nap mását,
Mert meghallotta a
Maros csobogását.
Egy gyorsan szárnyaló
Repülőgép képe
Vetett rá árnyékot
Csillogó tükrére.
Autó, repülő
Elcsúszkált felette,
Felhő meg nap is csak
Máig nézegette,
Percre se megállva,
Suhannak át rajta,
Neki fehér bodruk
S fényes matutava.
Itt-ott ráterülnek
A szép égi kékek,
Mig ő úgy ógyája a
Hítt messziséget...

Ugy érzi: a tenger
Izen neki s hívja.
Meddig él ő? Mig a
Napsugár felszivja.
„O, ha a Marosba
Tudnék becsorgni,
S órák nénnemmel
Kézben kezefogni!
Ha egy gyerekké a
Marosba dörögne,
Eljutnék én is a
Célhoz, a tengerbe!”

Napról-napra fogva
Igy eped haldíig.

De nem is víz, mely a
Tengerre nem ógyáit
Olyan, mint a gyúdo,
Röghöztapadt ember,
Ki nagyobb cét felé
Törökdni nem mer,
Ki nemes cét nélkül
Tengődik hídja
S ki megérdemli, hogy
Benőjön a lába
Az első útszélin
Posadt pocsolódal

A múlt hónapban „Egy kritikus feljegyzése” címmel rendkívül érdekes cikk jelent meg T. Motiljevától a Lityenaturmaja Gazetában. A cikkíró a bevezetőben megállapítja, hogy az utóbbi időben sokat beszélnek — és jogosan — a szovjet irodalomról, a szovjet irodalomról, amelynek közvetlenül, vagy közvetve a személyi kultusz, a dogmatizmus következményei. Súlyos hiányosság volt, hogy hosszú időn át figyelmen kívül hagytuk a jelenlegi kritikai realista nyugati irodalom alkotásait. A pánt szüntelenül küzdött a dekadens, emberellenes, formalista nyugati kultúra előtti hajbökölés ellen. A marxizmus-leninizmus eszelmében nevelt szovjet emberek azonban állandóan tisztelettel és elismeréssel nyilatkoztak az igazi kulturális értékekről. Ennek ellenére, főleg a dogmatizmus híveinek hibáiból helytelen kép alakult ki a jelenkori nyugati irodalomban fennálló erőviszonyokról. Volt időszak, amikor azt állították, hogy a kapitalista országok egész irodalma a hanyatlás útjára került. Később megjelentek a cikkek, amelyek csak a kizárólag haladó, a kommunista ideológia alapján álló nyugati írók műveit foglalkozták. Mindazzal, ami a szűk értelemben vett felbomló, vagy haladó irodalom körén kívül állott, az irodalomról nem foglalkozott. Ezen keresztül semmi sem jelent meg olyan kiváló írók, mint Roger Martin Du Gard, Herbert Wells, Leonhardt Frank, Stefan Zweig,

Jegyzetek a nyugati irodalomról

Francols Mauriac, Upton Sinclair, Hans Fallada. Jelenleg a kiadó igyekszik helyrehozni a mulasztásokat. De még mindig sok a tennivaló. Mélyebben kell megvizsgálni azt a sokoldalú hatást, amelyet az Októberi Forradalom gyakorolt a nyugati irodalomra. Nyilvánvaló, hogy a kiadóművelők megismerése a föld egyhátról mély nyomokat hagyott a külföldi értelmiségiek tudatában. Fiait forradalmi irodalom indult fejlődésnek, amely közvetlen kapcsolatban állt a proletáriummal, annak harcával. Számottevő azonban az a hatás is, amelyet az Októberi Forradalom és az ezt megelőző kapitalista világválság gyakorolt azokra a nyugati írókra, akik nem értették meg a szocialista forradalom jelentőségét. Vitathatatlan, hogy az író politikai felfogása kifejezésre jut alkotásában. E kapcsolat azonban nem mechanikusan kell értelmezni. Az Októberi Forradalom után még azok az írók is, akik helytelen politikai következtetéseket vontak le, belátták, hogy kezdik elveszíteni a régi értékek, hogy a régi társadalom keretében forradalmi erők fejlődnek. Sinclair Lewis egész életében ellensége volt a kommunizmusnak. Gorkij azonban 1931-ben igen helyesen állapította meg: „Ezért húsz évvel nem is képzelhetünk volna el olyan

könyveket, mint például Sinclair Lewis „Elmer Gantry”-ja és a „Dr. Arrowsmith”. A fennálló társadalmi viszonyok, az élet, az érvényben levő erkölcsök ésszerű bírálata, amelyet megtalálunk nemcsak Lewis, hanem az 1920 — 30-as évek más amerikai irodalmi alkotásaiban is, lényegében becsültes művészi tükrözése a kapitalista társadalom alapjait kikezdő ellentmondásoknak. Hasznos jellegű Upton Sinclair „Boston”, Hemingway „Adio Anne”, Sherwood Andersen „Whinsberg, Ohio” című műve, noha a szerzők nem akartak és nem is váhattak proletárfordalmárokká.

A cikkíró más érdekes példát is említ. Ismeretes John Galsworthy elismert regénye a munkásszorgalmat szemben. A szocialista forradalom gondolata — számára elfogadhatatlannak és borzalmasnak tűnt. Ennek ellenére helytelen lenne, monumentális regényoroszlatról, főleg utolsó kötetéről azt állítani, hogy bennük a polgári társadalommal való megbékélés tükröződik. E könyvekben a szerző elmondja — a maga módján — a Nagy Októberi Szocialista Forradalmat követő évek tapasztalatait. Kitérnek, hogy Forsyték osztálya, olyan társadalmi osztály, amely előtt már bezárult a fejlődés lehetősége.

A XX. század nyugati realista írói közül sokan nem tudtak felemelkedni a kor haladó eszméinek magasságába, nem látták meg a történelmet előrelendítő osztályharcot. Gyakran azonban hiábavaló és rendkívül nagy hozzájárulással, finomsággal írták le a polgár lelki kiegyensúlyozatlanságát és ez műveiknek objektíve is kapitalistaellenes jeleket kölcsönöz. Thomas Mann Varázshegy című hatalmas regénye azük körben élő emberek mesterségesen elszigetelt világát mutatja be. A regénynek szinte nincs is cselekménye, hősei gazdag polgárok. A regényből azonban megtudjuk, hogy ezeket a tétlen embereket az unalom, a belső nyugtalanság kínozza és az író arra a ki nem mondott következtetésre jut, hogy a régi világ szellemi alapjai erősen megrendültek. Noha a Varázshegy-ben megtaláljuk a dekadens irodalom vonásait, a lényege mégsem ez. Thomas Mann hideg gúnyval emelkedik tévelygő hősei fölé.

Az említett és a hozzájuk hasonló írók műveinek megjelentetésével azonban nem fejeződött be feladatunk. Az irodalomkritikára vár, hogy segítségével eisenek az olvasóknak, hogy helyesen értelmezzék a nyugati írók alkotásait. Rá kell mutatni, hogy ezek a művészek az igazságot keresik, igyekeznek kijutni a polgári társadalom kilitálatlanságából, tiltakoznak a visszatérítő erkölcsök ellen, de tisztázatlan világnézetük béklyóba veri tehetségüket. Ezek az írók gyakran nem képesek felfedni a társadalmi rossz gyökerét és hadakoznak a viszásságok ellen gyakorlatilag tragikus fordulatot vesz. Motiljev kifejt, hogy az irodalomkritikának szimplicista módon értelmezték ezeket az irodalmi alkotásokat. Nem vették figyelembe, hogy az irodalmi alkotás folyamata sokkal összetettebb, mint a formális logika törvényei, nem vették figyelembe, hogy egyes realista nyugati írók pesszimizmusát nem lehet azonosítani az embert gyalázó reakció, dekadens elmélettel. Gyakran a pesszimizmus tiltakozás azoknak a hatalma

ellen, akik a művésztől megkövetelik, hogy reklámfüggetlenül mosolygjon. Természeténél fogva a dekadentizmus valóban emberellenes, azonban, ha valamelyik írót ésszerűtlenül az emberek szenvedése, művét nem bélyegezzük dekadensnek. Ha az író fejlődésének valamelyik szakaszában elért a realizmustól, ez nem jelenti meg, hogy áttért az ellenes oldalra. Ezeket a művészeket nagy körültekintéssel, előítélet nélkül kell megítélnünk. A kritikusnak esetlegesen, alaposan kell elemeznie minden író, művész fejlődésének sajátosságát. Világos, hogy a forma kifinomult kezelése nem minden esetben jelent formalizmust. Helyesen alapította meg nemrég D. Sosziakovics: „Formalistának csak azt a művészt nevezhetjük, amely fűres, amelyből hiányzik a gondolat, amely hideg és nélkülözi az életet”. Amikor a művészt az igazság keresésének gondolata hevíti, alkotása nem nevezhető formalistának, még akkor sem, ha a mi szempontunkból kutatásának helyessége nem igazolódik be és nem jár sikerrel. Feltárlható-e az illető művében az élet igazsága, jellemzi-e a humanizmus, a meggyőződés, megaláztatottak iránti szánalom? Ez a lényeg.

A Lityenaturmaja Gazetában megjelent cikk kétségkívül rendkívül tanulságos a mi számunkra is, főleg irodalmi életünk irányítói számára. Az irodalomkritikának a Szovjetunióban és nálunk is nagyraértékelni mindent, ami humánus a külföldi irodalomban. Az olvasóknak tehát módot kell nyújtani, hogy megismerjék mindazoknak a nyugati íróknak a munkásságát, akik elítélték a polgári világosságot, védelmére kelnek az elnyomott embereknek, akik sikrazállnak az emberi boldogságért.

—s—

RÓZSA ALIZ

Indulás..

Hajnál dereng, az ég peremén
arany-rózsaszínű a festék.
Tárt ablakon beleng az ákác
s csivogva cikháznak a fecskék.

Talpraszókken az ifjú legény,
még álomtól rózsás a képe.
Oláhok s szíve összeszorul:
„Oh, gyermekkor langy menedéke!”

„Itthoni fészék, itthoni táj,
ellánsz majd, mint távoli ének”.
Fáj anyja csókja, s árulkodó
kódos jénge apja szemének.

Alóó hűdhoz odahajol,
testvér-csókjól ébred a kislány.
„Legyen tiéd” — nyújtja a bábja
„Ávegolyóm s a régi bicskám”.

A leánya nézi, ámulva: „Oh!”
és felragyog két szeme párja.
A fju sug még: „Mond meg neki
a levelét valaki várja”.

A szíve dobog, s vére dalol.
Az örömtől, izgattól, kába:
Könyvek, s fényes szellemek várják
az egyetem tárt csarnokába.

Indul. Viszi a könnyű batyut.
Könyvek, ingek, sovány falatka
lapul a mélyén. Többje se volt
anyjának, s mi volt odaadta.

Bucszuk. „Jaj most könnyű ne peregit!”
Fázik, mint fagyban a póre.
„Fel a fej!” — biztatja magát —
„Ne vissza tekintis, csak előre”.

Vonatra száll. Lapályok, folyók,
falvak, hegyek messze maradtak.
Lengő drótok és boldog pőznák
száguldának vissza Aradnak.

Robog a mozdony egyre tovább
írás gomolyog reggeli ködbe.
E napról sokszor álmodozott
s emléket megörzi örökre.

Kisút a nap a mezők fölött,
harmat csillog s tűnik a pára.
A fju éri táj a világ,
s hívja őt birokra, csatára.

A NAGY TANÁR

— Riedl Frigyes születésének századik évfordulójára —

A ma hatvanévesek még tanítványai voltak századunk „nagy tanárának”, irodalomtörténésrünk bízköcségének, Riedl Frigyesnek (1856—1922).

Toldy Ferenc, Gyulai Pál és Beöthy Zsolt tanítványa, majd kártára volt a pesti egyetemen. Alakja, egyénisége, tanítása napjainkig él. Irodalomtörténetet tanított, de nem a szokványos, adatbázisú modorban, hanem az irodalom mély humánu-

mát, azt a többletet látta, amelyért a műalkotásokat írók létrehozta. Európai látásmódot nyitott meg hallgatói előtt. Megjelent tanulmányainak gyűjteménye: nemzedékek mintaképe.

Ha rendre vizsgáljuk nagy elődeit: Toldy Ferenc, „Irodalomtörténeti munkái”, adatgyűjtő és rendszerező volt, Gyulai Pál, a józan mértek és a népies-nemzeti irányzat törvényalkotója, Beöthy Zsolt, a nemzeti pártos utalóművelője.

Riedl módszere a beleérzés, a korthangulat, a „szent hajdankor” levegőjének életrekelte volt. Finoman érző szellem, kissé kétfélekő, gúnyos modora — a legvonzóbb előadói tették. A magyar irodalom fő-

hánnyal című kis könyve a korjellemző klasszikus alkotása.

Riedl Frigyes, mint minden nagy nevelő, nagy tanító, az előadásán volt igazán elemében, ott találta meg alkotó formáját. Elnöke így maradt: Kőlesey, a nagy költőről szóló legjobb esszéje, Petőfi sok érdekes szempontot felvető, de befejezettség érzését keltő összefoglalás.

Tanítását nem foglalta nagy, beszégető művekbe. Sokat közülük, csak tanítványai adták ki — halála után. Volt benne valami a vívó, tépelődő emberből — és mindez a művészetek iránti nagy-nagy lelkesedéssel párosult.

„A nagy tanár” volt, ahogy egy-egy volt hallgatója nevezte.

Galsai János

CONRAD FERDINAND MEYER

A földön béke..

A pásztorok, hogy beléptek
a szűk portán, hírt adták
az angolok nagy szótait
az anydnak és fűdnak;
hatalmas ének szárnyalt
az égi had táborából
dörgést keltve közel, távol:
„Legyen már a földön béke!”.

Az emberek üdvét védte
az anyagi szó. Azóta
mégis hány harcoktól rólta
a vértelt barázdákat
s drága emléke árnyak
rajzoltak, óh, hány szent este
néma óddal, szótlan esdve:
„Legyen már a földön béke!”.

* Svájce két nagy költő adott
a világirodalomnak, két nagy szótólát
a haladó gondolkodásnak és a béke
ügyének: Gottfried Keller, akiről
egy hónappal ezelőtt emlékeztünk
meg és Conrad Ferdinand Meyer,
akiről a következőkben mondunk né-
hány szót.

Conrad Ferdinand Meyer a regényírás egyik legnagyobb mestere, a svájci és egyben a német irodalom egyik legkiválóbb költője, 1825-ben született Zürichben. Közel negyven éves volt, amikor megkezdte írói pályáját. Hosszasan tépelődött azon, hogy franciául, vagy németül írjon. Végül a német mellett döntött. De a romanizmus iránti vonzódása abban jutott kifejezésre, hogy világhírűvé vált regényeinek (Jörg Jenatsch, A szerzetes néző, Angiola Borghia) ezim helyett főleg Francia- és Olaszországba tette. Egyik regénye a párizsi Szentbertalan-éj borzalmának idejére esik, egy másik a rózsaszász korabeli Itália kis hercegségeinek zsarnokairól szól, megint egy másik a pápák bűnét ellakozó kárpitokat szaggatja le.

De élünk örök reménye,
hogy nem győz a gyengén mindég
gyilkol hordó, durva pribék,
s némi igazság-jéle
csak át-tör elvégre
rémségen és vér-iszapon
s megépül a birodalom,
hol hont lel a földi béke.

Lassan halad építése,
de eléri fenkolt célját,
hogy minden nyit s kard acélját
leple el rozsdá, szemét
és egy dicső nemzedék
ahánynak majd harsong:
„Földünkre eljött a béke!”.

Rákai Miksa fordítása

Történelmi regényeinek alakjai azonban nem pusztán korhó jelmezekbe öltöztetett, a mai ember számára közömbös bábok, hanem nagy-szerű jellemzőkkel és fantáziával, de minden érzékeltség nélkül életrekeltek emberek. K. F. Meyer leíró ereje ritkítja páriát az egész világirodalomban. Stílusának egészen rendkívüli gondossága révén is világirodalmi kiválóság. Írásköze minden szót latra tett. Hihetetlen kitartással csiszolta mondatait, míg azok plasztikus és csillogó tömörséggel szilárdultak meg. Találom mondta róla egy utabbi kor német költő — Detlev von Liliencron —, hogy művei „egy csodás ötvözetű anagy sisakhoz hasonlók”.

Ugyanígy tulajdonságok jellemzik verseit is. Itt elbeszélő költő, balladák és lírai verseket. Főleg az utóbbiaknak nagy művésze. Melyenirő gondolatainak nemes formák és elragadó lendület adott, főleg ott, ahol a legnagyobb lelki-és eszelmi kincsekről, az emberi jogokról, az igazságról és a békéről esik szó.

Elborult elmével 1898-ban halt meg Zürich mellett.

Ferencz Irma

A szolnoki művésztelep festőinek kiállítása

tak, annál is inkább, mert ez a mű-talaj az uralkodó osztály előtt is divatossá kezdett válni. Lehetséges volt, hogy Aggházy, Deák-Ebner és sokan mások Párisból hazatérjenek és képeiket eladják.

A hazatérők közül meg kell említenünk a Munkácsy iskola három tagját: Aggházy Gyulát, Deák-Ebner

Az említett magyar és osztrák művészek gyakori szolnoki tartózkodásánál révén a város és környéke, mint festői téma rendkívül kedvelté vált. Felvetődött 1899-ben a telep létesítésének kérdése és 1902-ben meg is alakult.

A kiállítás második és harmadik termében, az első tőrtztagok egyes

Zemplényi Tióvár: Zöld seget tisztító asszonyok

Lajost és Pataky Lászlót, akik hosszabb, vagy rövidebb ideig Szolnokon telepedtek le.

Műveiknek legnagyobb része szoros szálakkal kapcsolódik Szolnokhoz. Az első teremben kiállított képek Munkácsy festészetének hatásáról tanuskodnak (Leánykérő, Busuló juhász, stb.). Deák-Ebner Lajos „Szolnoki zöldegyvásár” című képe már azt bizonyítja, hogy a festő el-tér a Munkácsy iskolától. Képei megvilágosodnak, színei élénkebbé és motívumai érdekessé válnak.

E három Munkácsy tanítvány nyomán számos művész megfordult Szolnokon. A zsánerképfestők mellett feltűnnek a tájképfestők is, akik nagy kedvvel öröklötték meg a szőlőskertek, ezüstös tonusú tájakat. Ezt tükrözik vissza Spányi Béla, Tölgyessy Artúr és Edvi-Ilés Aladár munkái.

munkáival találkozunk (Hegedűs László, Bihari Sándor, Zemplényi Tióvár, Szilágyi Lajos, Szüle Péter, Zombory Lajos).

A telepen dolgozó művészek nem képviseltek olyan egységes stílust, mint a nagybányaiak. Alapvető különbség található egyes művészek között. A szemléleti egység hiánya miatt az időben egymás mellett működő művészek együttesen nem tárgyalhatók, mert a fejlődés egyenes vonala — a művésztelep megalakulása előtti idővel ellentétben — teljes mértékben hiányzik. Ezért a művészeket tárgyalásánál az előbbi csoportosítást tesszük, tekintetbe véve a kiállított anyagot is.

A kritikai realizmus képviselői: Bihari Sándor, akiről ez évben behatóan megemlékeztünk. Művei a szol-

noki művésztelep legjelentősebb eredményei közé tartoznak (Puszta, Párisi tanulmányok). Itt kell megemlítenünk Fényes Adolfot, akinek munkái közül a kiállítás sajnos egyetlen egyet sem tud bemutatni.

Az 1900-as évektől Szolnok a magyar plener egyik fontos gyűjtőhelye lett. A plener a régebbi esztétikével való úgynevezett műterem festészet helyett a szabadban, a „plein-air”-be vezette a művészeket. A plener-festés eredménye lett az impresszionizmus, amelynek késői dekoratív változata éppen Szolnokon gyökerezett meg. A kiállítás harmadik termében mindezekről a törekvésekről meggyőződhetünk. Itt találjuk a dekoratív impresszionizmus legjelentősebb képviselőjének Perlmutter Istvának „Kecsképásztor” című képét, Szilágyi Lajos plener képeit és Zombory Lajos sárgás-vöröses-fehéres ízzású képeit.

Hasonló a jellegzetessége a művésztelep következő konszakának, melyet elsősorban Aba Novák határoz meg. A modern olasz áramlatok e magyarországi képviselője a divatos törekvések népszerűsítője, mint elő-dei a szolnoki impresszionisták.

A kiállítás kevés anyagával is visszatérünk, hogy a szolnoki telepnek nem volt egységes művészi arca-ele. A telep művészeinek tevékenysége azonban mégis jelentős. Hiszen a XIX. század második felében részben itt alakult ki a magyarországi életkép és tájképfestészet, közeléből az alföldi táj festészet. Példáandó művészegyenlőség fordultak meg e városban, akik, ha nem is voltak egymással szoros kapcsolatban, de az itt szerzett élményekből merített alkotásaikkal a magyar festészet haladó hagyományainak legértékesebb műveit hozták létre.

Zárószóként annyit, hogy a kiállítás megrendezésében segítségünkre lévő műgyűjtőknek — akik képeket kölcsönadásával hozzájárultak a kiállítás sikeréhez — ezután tolmácsoljuk a muzeum és a látogatók hálás köszönetét és kérjük őket, hogy további munkánkban is legyenek segítségünkre.

Pártélet

Készülnek az őszi kampányra

A szonnyai kollektív gazdaság pártalapszervezete, augusztus utolsó napjában nyílt pártalapszervezeti gyűlésen elemezte a vezetőtánc munkáját. Pácurar Petru elnök jelentést terjesztett elő a nyári mezőgazdasági kampány menéről és az őszi vetési kampány előkészítési munkáiról, majd kérdések, hozzászólások és javaslatok hangzottak el. A gyűlés résztvevői különösképpen az őszi mezőgazdasági kampány előkészítésének kérdését elemezték mélyrehatóan.

Az alapszervezet, a gyűlésen elhangzott javaslatok alapján, intézkedési tervet készített. A terv a tavaszi kapásnövények betakarítását és az őszi vetési munkálatok sikeres előkészítését, valamint levelezését tűzte ki célul. A soronkövetkező munkálatokkal kapcsolatban konkrét feladatokat jelöltek meg minden párttag részére. Horváth László kommunista, a cukorrépa, a kukorica, a napraforgó és más kapásnövények betakarításáért felel; Miskó István párttag a gépek és más mezőgazdasági szerszámok felülvizsgálásáért, Costea Pavel pedig a talaj jó előkészítéséért felel. Feladatokat kapnak a párttagoktól aktív tagjai és az agitátorok is.

A gyűlés után hozzáálltak a tervben foglalt feladatok teljesítéséhez. Oláh József elvtárs, az alapszervezet titkára ismertette az agitátorokkal az alapszervezet előtt álló feladatokat. Felhívta őket, hogy széleskörű felvilágosító tevékenységgel serkentsék a tagokat jobb munkára. Farkas Sándor, Pácurar Mihai, Kigyósi János II. agitátorok a politikai felvilágosító munka mellett személyes példamutatással mozgósítsák a kollektivistákat az őszi kampányban. Jól dolgozik Cățana Teodor agitátor, — a mező brigád felelőse — aki arra törekszik, hogy szervezeten haladjon a munka. Az alapszervezet erőteljes politikai munkája hozzájárul ahhoz, hogy az összes kollektivisták cselekvőben kivessék részüket a gazdaság különböző munkálataiból.

A közelmúltban megkezdtek a betakarítást. A 22 hektár kukorikából 9,50 hektáron elvégezték a repeszedést. Ezt a munkát már teljesen elvégezték volna, ha a cukorgyár biztosítaná az elszállítását. A repatermés jól fizet. Számítások szerint 27.000 kiló a hektáronkénti átlag. Szeptem-

ber 17-én megkezdik a kukorica főrészt és betakarítását. A szonnyai kollektivisták büszkék a kukoricatermésre. Nemigen találni olyan kukoricát a határban, mint az övék. Közeli háromezer kiló csöveskukoricára számítanak hektáronként, ami sokkal több, mint tervelőirányzatuk.

Az őszi betakarításra és a talaj előkészítésére felkészültek. Megjavították a szekeret, jól gondozták az állatokat. A szállításhoz segítséget nyújt majd a gazdaság tehérgépkocsja is. Továbbá megjavították és felülvizsgálták az ékeket és a fogasboronákat. Az öt gabonavetőgépből hármat javítottak ki, a másik kettő javítása is folyamatban van. A javítási munkálatokban különösképpen Pál József kövácsmester — a párttagoktól aktív tagja tűnt ki. A kollektivisták a szántást és a vetést a GTA traktoraival és mezőgazdasági gépekkel végzik, de szükség esetén segítenek a vetés meggyorsításában.

A gazdaság eredményt ért el a talaj előkészítésében is. Szeptember 12-ig 800 tonna istállótrágyát hordtak ki a földekre. Ezenkívül 82 hektár előkészítették az őszi kalászosok vetésére — 36 hektáron árpát, 6 hektáron rozsot, 40 hektáron pedig búzát vetnek. A napokban megkezdik az árpa vetését.

Az agronómium szabályainak megfelelően — mondotta Cățana elvtárs, a gazdaság mező brigádjának felelőse — nálunk szeptember 15—30 között legkedvezőbb az idő az árpa vetésére. Elhatároztuk, hogy

szeptember 15 után megkezdjük ezt a munkát. Bebizonyosodott, hogy az agrotechnikai szabályok betartása sikert jelent.

A pártalapszervezet irányításával a kollektivisták mindent megtesznek a jövővi terméshozam növelésének biztosításáért. A talajelőkészítéssel párhuzamosan tisztítják a vetőmagokat. Ezidél 8.000 kiló árpa és 20.000 kiló buza-vetőmagot tisztítottak meg. Ugyanakkor ellenőrizték a vetőmagvak csíráképességét is. Ezt a munkát a rajoni néptanács mezőgazdasági osztályán lévő laboratóriumban és helyben végezték.

A kollektivisták a jövő évben is természetesen kukorikárra. A terméshez, valamint a repa cukortartalmanak növelése érdekében már most megkezdtek a talaj előkészítését. A repa termesztésére kijelölt földterületet megtrágyázzák és mélyen szántják. Ezért a munkáért Costea Pavel felel. Feladatát becsülettel teljesíti. A huszorkékt hektár földterületből 10 hektár már előkészítették. Amint látjuk, a szonnyai kollektív gazdaság pártalapszervezete harcol a feladatok teljesítéséért. A büro rendszeresen ellenőrzi a párttagokat, hogy miként teljesítik pártfeladatukat. Így az eredmény sem marad el. Minden párttag, tagjelölt tevékenyen kivessék részét az alapszervezet előtt álló feladatok teljesítéséből. Az eredmény: idejében felkészültek és tervszerűen végzik a betakarítást, a szántást és a vetést.

Huma Mihály

Látogassuk a központi könyvtárat!

A rajoni központi könyvtár (Kulturpalota, telefon 10—15) és a gyermek, valamint ifjúsági könyvtár (Köztársaság utja 89) különböző nyelvű irodalmi, ideológiai, tudományos, technikai, stb. könyveket kölcsönöz az olvasóknak. Beiratkozás díjmentesen történik a személyazonossági igazolvány, iskolásoknak az is-

kolai igazolvány alapján. Az olvasóteremben naponta újságok, folyóiratok és a könyvtár dokumentációs alapjának kötelei tanulmányozhatók. A rajoni könyvtárat naponta 10—14 és 16—20 óra között látogathatják, vasárnap 10—13 óra között, az ifjúsági könyvtárat pedig naponta 10—13 és 16—19 óra között.

Kiállítás a Szolnoki Művésztelep festőinek alkotásaiból

Az aradi Kulturpalotában lévő Tartományi Múzeumban kiállítás nyílt a szolnoki művésztelep festőinek alkotásaiból. A kiállítás, az 1848—49-es forradalmi múzeum, a régészeti osztály és a képtár megtekintéséhez vasárnap, kedden és pénteken 10—13 és 17—20 óra között.

—49-es forradalmi múzeum, a régészeti osztály és a képtár megtekintéséhez vasárnap, kedden és pénteken 10—13 és 17—20 óra között.

Kérdemelt elismerés

— A kúrtösi GTA munkájáról —

Nagy a sürgős-forgás a kúrtösi GTA udvarán, műhelyekben. Lásza munka folyik, mert a száraz, kemény talaj megművelésénél bizony a legnagyobb elővigyázat mellett is könnyen történhet baj a traktorral.

— Az idei szántás sok nehézséget okoz — mondja Semciuc Georgehe, az állomás gépészmérnöke. — Azonban bármilyen nehéz is a körülmények, mindig szemellett tartottuk a minőségi munkát. A hetvennégy traktor közül a nyári kampány után tizenkilenc került ellenőrzés alá. Ebből tizenháromat már megjavítottunk.

Arról, hogy a traktorosok és az egész GTA tevékenysége megjavult, a terepen is meggyőződhetünk. Az Új Világ kollektív gazdaságnál a legnagyobb meglepéssel beszélnek a GTA 4. számú brigádjának munkájáról. Meggyőződéssel mondják, hogy a traktorosok munkája az elmúlt évben, de főleg ebben az évben kifogástalan. Már csaknem minden kollektív gazdaságban, amellyel szerződést kötöttek, befejezték a nyári mészszántást.

Dömöt József brigádfelölős, aki a kisiratosi Szabó Árpád kollektív gazdaságban dolgozik brigádjával, jó minőségű munkája mellett 144 szárazlétra teljesítette a nyári kampányban reálháruló tervet. A gépeket mindig kifogástalan állapotban tartja a brigád. Megelégedéssel beszél mindenki Zimmermann Ádámról is, a 14. számú brigád felelősről. Ez az ifjú traktoros az üzem dolgozóinak példaképe. A közelmúltban végezte el a katonai szolgálatot és a gépalomlás legfelgyelmesebb traktorosa.

Hárcsánu Ioan főgépész is szívesen beszél a GTA munkájáról. Elmondja, hogy voltak olyan lelkiismeretes és jól képzett traktorosok, cséplőgépfelelősök, akiknek gépeik az egész cséplési időszak alatt nem szorultak javításra. Ilyen dicsőremlőtlően dolgozott Hegedűs Mihály, Imklovits Antal, Szabadai István és mások.

A főgépész nem hallgatta el a hibákat sem. Kovács István hiányos szakmai felkészültséggel rendelkezik. Főző József figyelmen kívül hagyta, hogy egyes alkatrészt, vagy szerszámot uitközben elvesztett és mindig olyankor értesítette a gépalomlást, amikor már felhalmozódtak a hibák.

A nyári kampány befejezése és az őszi kampány megkezdése egybeesett. Tehát külön az előkészítési munkákra nem határozhattak meg egy bizonyos időt. Ez jelentős mértékben megnehezítette a munkát. Azonban a szántást egy pillanatra

sem állították meg. Legtöbb helyen úgy védekeztek a traktorok megerőltetése ellen, hogy a három ekvasból egyet leserelték és így csak kettővel végezték a szántást.

Mind a tapasztalt eredményekből, mind pedig az elhangzott elismerés

A II. pártkongresszus dokumentumai alapján

mei is teljes erővel harcolnak a több, az olcsóbb, a jobb termékért. A jó minőségért vívott harc élelmiszeripari üzemeinkben is központi feladatává vált. A dolgozók egyre növekvő igényei gyümölcsöskonzerviparunkat is fokozott követelmények elé állítják. A konzervgyár dolgozói a választék mellett a minőség megőrzését is a szocialista verseny egyik főfeladatának tekintik. Együttműködés alakult meg a minőségi brigádok. Ma már bátran állíthatjuk, hogy a kiváló minőségű termékekért indított szocialista verseny az élelmiszeripari dolgozók körében is tömegmértéket öltött.

Pártunk és kormányunk utmutatásai nyomán az élelmiszeriparban megjavult a terméküzemek nyersanyag- és segédanyag ellátása. Ez elsősorban a mezőgazdasági termékek szerződéses felvásárlási rendszerében végrehajtott módosításoknak köszönhető. Ezáltal élelmiszeriparunk számára egyre több lehetőség nyílik arra, hogy minél jobban kielégítse a dolgozók igényét.

Természetesen a jó minőségű áru-termelés nem éppen a legkönnyebb feladat. Különösen a konzerviparban nem, ahol számos tényező járul hozzá a készáru minőségéhez. Egy mostoha, kedvezőtlen időjárás elégséges ahhoz, hogy meghatározza a termék minőségét, gyümölcsök minőségét. Vízszint az nem a döntő tényező, ami a jó minőségű áru termeléséhez hozzájárul. Számtalan apró, szinte figyelemre sem méltó tényező léphet még közbe.

A jó minőségért

A Refacerea konzervgyár, az év elején, első célkitűzésként tervszerűsítette a minőség javítását. Nézzük meg egy fél év távlatából, milyen intézkedések történtek ennek érdekében. Gyárunk célja, a lehető legnagyobb fokú gépesítés, az emberi mun-

megjegyzésekből megállapíthatjuk, hogy a kúrtösi GTA-nál fellendült a munka. A GTA vezetőségének és a traktorosoknak ügykeznük kell, hogy ez a fellendülés ne essen vissza, hanem még inkább fokozódjon.

J. L.

A minőség kérdése a Refacerea gyárban

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Pártélet

Vasárnap, szeptember 16.

BUKAREST I. 7.15: A Sclntela vezérlő. 7.30: Román könnyűzene. 8: Adás katonák számára. 8.30: Rádiószínház gyermekek számára. 9.30: Könnyűzene. 9.45: Mindenből — mindenek. 10.45: Közlemények és zene. 10.50: Zenével kellemesebb a plihenés. 11.20: Zeneszerzők melódiáiból. 11.50: Népszerű operaszíndarabok. 12.15: Zenei mozaik. 13: Rádióújság. 13.10: Hegedűhangverseny. 13.15: Moszkva beszéll. 14: A rádió népi zenekara játszik. 14.35: Kivánság-hangverseny. 15.35: Haydn-hangverseny oboára és zenekarra. 16: Román népi tánc. 17.15: A rádió esztrád zenekara játszik. 17.45: Zene. 19.30: Rádiószínház. 21.18: Népi dalok. 21.30: Esztrádhangverseny. 22.15: Táncczene. 22.30: Sporthírek. 22.45: Közismert 'angok. 23: Rádióújság. 23.10: Táncczene.

BUKAREST II. 7: Reggeli hangverseny. 7.50: Rádióújság. 8.20: Dalok. 8.40: Könnyűzene. 9: Szimfonikus zene. 9.30: Román népi muzika. 10: Politikai jegyzetek. 18.15: Fuvószené. 10.50: Operett. 12.47: Román népi táncok. 13: Könnyűzene. 14: Lapszemle és rádióújság. 14.20: Zene. 14.30: Rádiómagazin. 15.15: Könnyűzene. 15.30: Hírek. 16: Szimfonikus hangverseny. 17: Közlemények és zene. 17.15: Román népi muzika. 17.45: Melegítéshangverseny. 19.30: Zenei album. 20.15: Táncczene. 21: Táncczene. 22: Rádióújság. Sporthírek. 23.15: A népek zenéjéből. 23.55: Táncczene.

BUDAPEST (KOSSUTH). 8.50: Új zenei újság. 9.50: Petőfi: A négy-ökrös szekér. 10.15: Vitézlő tanúság. Ifjúsági rádiójáték. 11: A rádiózenekar Liszt-hangversenye. 15: Népszerű operettből. 16.25: Másort összeállították a Cseh Filharmonikus Zenekar művészei. 19.10: Csehov: Sírálly. Színházi közvetítés. 23: Zene-kari hangverseny.

BUDAPEST (PETŐFI). 12.30: Irodalmi játék. 14: Ping Ling. Mesejáték. 16: Shakespeare: Szentivánéji álom. 17.40: Brahms: f-moll zongora-rajtos. 18.40: Bánki Szusza legkedvesebb verseiből. 20.35: Táncczene. 22: Liszt-verseny.

EDZŐTÁRSAS

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

Ma, szeptember 16-án: szép idő, főleg derült égbolttal. A völgyekben gyege der. A hőmérséklet napra 15—20 fok, éjszaka 0—5 fok között ingadozik. Gyege szél.

A következő két napon hideg, de szép idő várható. A hőmérséklet lassan, fokozatosan emelkedik.

TESTNEVELÉS

Két hét után ismét teljes forduló

Két hét szünet után vasárnap ismét teljes forduló bonyolítanak le az „A”-osztályu bajnokságban.

A forduló rangadója a Hadsereg Központi Háza és a Bukaresti Dinamo közötti mérkőzés. A tavaszi fordulón a Hadsereg Központi Háza együttese nyert 4:0 arányban. Ez a mérkőzés teljesen nyílt és nagy küzdelem várható. A találkozóast Popa Mihai bukaresti bíró vezeti.

Aradon a papírforma alapján a Flamura Rosie UTA együttesének győznie kell a Sztálinvárosi Dinamo ellen. A hazai pálya előnye és a nagyvívó játéktudás az aradiak mellett az őt és minden bizonnyal érvényre jut majd a találkozóson. Tavasszal Sztálinvárosban 0:0 volt az eredmény. Játékvezető: Crutescu M. (Bukarest) lesz.

Nagy küzdelem várható a Bukaresti Locomotiva és a Bukaresti Progressul csapatának találkozásánál is. Különösen a Progressulnak van szüksége a pontokra, hogy elkerülhessen a kiesési zóna közeléből. Tavasszal a Bukaresti Progressul nyert 3:1-re. Játékvezető: Tóth Sándor Nagyvárad.

A Bacaui Dinamo otthonában játszik a Ploesti Energia (Flacara) együttesével. A két csapat között oly nagy a játéktudásbeli különbség, hogy a hazai csapat győzelme hatalmas

meglepetés lenne. Tavasszal is a ploesti csapat nyert 3:0 arányban. Játékvezető: Geac Stefan (Bukarest).

A Temesvári Sztálin és Petrozsényi Energia (Minerul) együttesével játszik Temesvárt. A mérkőzésnek a temesváriak az esélyesei, de döntetlen eredmény sem lenne meglepetés. Tavasszal az Energia győzött 2:1 arányban. Játékvezető: Badea Petre (Sztálinváros).

Kolozsvárt a Kolozsvári Sztálin és a Temesvári Locomotiva mérkőzések. Mindkét csapatnak óriási szükség van a pontokra, mert rossz helyen állnak a táblázaton. A döntetlenhez közelálló eredmény valószínű. Tavasszal 0:0 volt. Játékvezető: Firan Teodor (Bukarest).

Az „A”-osztály táblázata a vasárnapi forduló előtt:

H. Közp. Háza	15	9	2	4	38:18	20
Tem. Sztálin	16	8	4	4	27:18	20
Ploesti Energia	15	6	6	3	25:14	18
Ar. Fl. R. UTA	15	7	4	4	26:20	18
Buk. Dinamo	14	8	2	4	22:21	18
Buk. Locomotiva	15	5	6	4	33:21	16
Petrozsényi En.	13	5	4	4	18:14	14
Sztálinv. Din.	15	5	3	7	22:23	13
Buk. Progressul	16	5	3	8	23:28	13
Temesvári Loc.	16	2	9	5	13:23	13
Nagyvárad Pr.	16	5	3	8	16:32	13
Kolozsvári St.	14	3	4	7	12:23	10
Bacaui Dinamo	16	3	4	9	14:31	10

A vasárnapi sportműsor Aradon

A vasárnapi részletes aradi sportműsor a következő:

LABDARUGAS: „A”-osztály, Flamura Rosie UTA—Sztálinvárosi Dinamo, délután fél 8 órakor a December 30 stadionban. „C”-osztály: Aradi Energia Constructor—Craiovai Locomotiva délután 2 óra 45

perckor a December 30 stadionban. SÜLYEMELES: Arad—Temesvár —Lupény városközti verseny, délelőtt 10 órakor a Flamura Rosie fedett atlétikai pályáján.

SAKK: A városközi bajnokság fordulaja vasárnap reggel 9 órakor a Locomotiva klubban.

A román röplabdázók nagy sikere a párizsi világbajnokságon

A párizsi férfi és női röplabda világbajnokságon a Román Népköztársaság válogatott együttese ragyogóan szerepelt. A férfiak Csehszlovákia mögött a második helyre kerültek. A női csapat pedig a Szovjetunió mögött ugyancsak a második helyre jutott. A röplabda világbajnokság végleges eredménye a következő:

Férfiak: 1. Csehszlovákia, 2. Román Népköztársaság, 3. Szovjetunió, 4. Lengyel Népköztársaság.
Nők: 1. Szovjetunió, 2. Román Népköztársaság, 3. Lengyel Népköztársaság, 4. Csehszlovákia.

Néhány sorban

Az Európai Bajnokságot Kupája keretében szándékban Bratlslavában a bratislavi Szlován és a varsói CWKS együttesével találkozott. A csehszlovák csapat 4:0 arányban győzött. A víszavagó mérkőzésre szeptember 19-én kerül sor Varsóban.

Prágában a Sztálini Sahtyor együttese 2:0 arányban győzte le a

prágai Spartak-ot. A szovjet csapat győzelme teljesen megérdemelt volt.

Az amerikai nemzetközi teniszbajnokság döntőjében a férfi egyesben nagy meglepetésre az ausztráliai Resawal legyőzte honfitársát Hoadot, az idei wimbledoni győztest.

Egy lengyelországi atlétikai versenyen Rut ismert lengyel kalapáscsúszó 61,02 métert dobott.

A Szovjetunió olimpiai küldöttsége öt legújabb típusú TU-104-es lökhajós utasszállító repülőgépen teszi meg az utat Melbourneba.

Közlemények

Az MTTE aradi fiókja közli az érdekelteket, hogy rajz- és művészeti tanfolyamot indít.

Mindkét tanfolyamra az MTTE székhelyén (Arad, Cloșca utca 4. szám), naponta 11—1 és 16,30—18 óra között lehet beiratkozni. Ugyanakkor bővebb felvilágosításokat is adnak a tanfolyamokkal kapcsolatban.

Tudomásukra hozzuk a 14. számú laboratóriumunkra, hogy az 1-es számú „Diverse” jegy érvényessége kivételesen meg lett hosszabbítva szeptember 30-ig, továbbá a 2-es „Diverse” jegy érvényessége október 15-ig és a 3-as „Diverse” érvényessége egészen október 31-ig, azzal a feltétellel, hogy mindenki előre vegyen ki szármát legkésőbb szeptember 30-ig aradi a faterápnél, ahol óhajlja majd fáját kiváltani.

Akik a meghosszabbítás napjáig sem váltották ki a fát, vegyesszen elvesztik jogukat az év végi tüzelőanyagra.

Szuez - továbbra is központi kérdés

Nasszer elnök nyilatkozata

KAIRO. (Agerpres). Gamal Abdel Nasszer, Egyiptom Köztársaság elnöke, a Daily Herald című londoni lap kairói tudósítójával folytatott beszélgetése során kijelentette: „Biztonsági akarjuk a csatorna ügyvezetését és meg is tudjuk ezt tenni. Hetven egyiptomi révkalauz, a munkájukat be nem szüntető külföldi révkalauzok segítségével, éjt napállal téve fog dolgozni, hogy biztosítsa a napi negyven hajó átkelését a csatornán.

Azzal vádolnak bennünket, hogy bezárással fenyegetjük a csatornát. A valóságban azonban önk akarják ezt megtenni. Francia, angol, holland és olasz révkalauzok az a közlése, hogy szeptember 14-én beszüntetik a munkát, ürügy akart lenni a beavatkozásra. De meghusztjuk a külföldi révkalauzok visszahívásával követtelt cél elérését. A lap tudósító kérdéseire adott válaszában Nasszer elnök hangsúlyozta, hogy a csatorna kérdése „nem pénzügyi kérdés, hanem a szuverenitás és a méltóság kérdése”.

Az egyiptomi ügyvezetés minden intézkedést megtett a Szezi-csatornán való hajózás biztosítására

KAIRO. (Agerpres). Az egyiptomi fővárosból érkező hírek beszámolnak arról, hogy az egyiptomi ügyvezetés intézkedéseket tett, hogy minden körülmények között biztosítsa a hajózást a csatornán, annak ellenére, hogy a régi Szezi-csatorna Társaság felszólította az európai révkalauzokat, hogy hagyják el munkahelyüket. A csatorna ügyvezetéséhez közelálló körökben rámutattak arra, hogy hetven egyiptomi révkalauz készen áll arra, hogy átvegye a hajókat a csatornán. Ezenkívül számos egyiptomi képeznek ki, hogy betöltsék a nyugati révkalauzok helyét. Salah Abdel Att, egyiptomi révkalauz kijelentette: „Az egyiptomi

révkalauzok” készek minden áldozatot meghozni, hogy fenntartsák a csatornán való hajózást. A nyugati sajtóügynökségek kénytelenek beismerni, hogy egyes nyugati révkalauzok távozása ellenére, az egyiptomi ügyvezetés megfelelő feltételek mellett fenntartja a hajózást és hogy napi negyvenhajó hajó (ez a rendes átlag) halad át a csatornán.

Az ügyvezetés az utóbbi napokban több olasz, görög, holland, német és más nemzetiségű révkalauzt alkalmazott. A csatorna egyiptomi ügyvezetése a legjobb munka- és életfeltételeket biztosítja a révkalauzoknak és családjaiknak.

Az egyiptomi sajtó ugyanakkor rámutat arra, hogy Kairóban nagy fel-

bátorodást váltott ki a volt Szezi-csatorna Társaságának az európai révkalauzokhoz intézett felhívása, hogy hagyják el munkahelyüket. Az egyiptomi sajtó a volt Szezi-csatorna Társaság határozatát súlyos Egyiptomellenes összeesküvésnek minősíti. Felelős egyiptomi körökben rámutattak arra, hogy a francia és angol kormányoknak ez az akciója, amelynek célja zavart kelteni a hajózásban, az 1888. évi egyezmény megsértését jelenti.

Az egyiptomi ügyvezetés igazgatója a sajtónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy az egyiptomi hatóságok nem akadályozzák a külföldi révkalauzokat abban, hogy visszatérjenek országukba.

Christian Pineau rádióbeszéde

PARIZS. (Agerpres). Pineau francia külügyminiszter szeptember 14-én este rádióbeszédet mondott, amelyben egyebek között hangsúlyozta, hogy a francia kormány hónapokon keresztül hangoztatta a világ előtt a „hidegháború megszüntetésének, a Kelet és Nyugat közötti kapcsolatok megújításának és korunk egyes lényeges kérdéseit, mint például a gyengén fejlett országok sármalms helyzete mielőbbi megoldásának szükségességét. Fenn tartjuk álláspontunkat e tekintetben — mondotta. — Hasonlóképpen gyakran kijelentettük, hogy a békés egymás mellett élés megköveteli a különböző országokban működő intézmények tiszteltbentartását és azt, hogy ne avatkozzék be más országok belügyeibe, függetlenül meggyőződésünktől”.

Pineau ezek a kijelentései elteltenben álianak azonban a szuezi kérdésben tett nyilatkozatával. Ebben a kérdésben a francia külügyminiszter heves kirohanást intézett

az egyiptomi kormány ellen. Pineau megismételte a francia hivatalos köröknek azt az alaptalan állítást, amely szerint a Szezi-csatorna Társaságának Egyiptom részéről történt államosítása, ugymond, „alássa azokat az elveket, amelyeken a béke és a nemzetközi együttműködés alapulhat”.

Pineau a továbbiakban kedvező színtben próbálta feltüntetni az ugynevezett „tizenhatsz ország javaslatát”, vagyis azt az amerikai tervet, amelynek alapján az Egyiptom tulajdonát képező Szezi-csatorna ügykezelése külföldi kézbe menne át, valamint a nyugati hatalmak „új tervét”, amely előírja „a csatorna használati szervezeteinek” felállítását, ami Egyiptom szuverén jogainak durva megsértését jelenti.

A francia külügyminiszter végül indokolni próbálta Franciaország katonai előkészületeit a csatorna „egyszerű rendőri elővigyázatossági intézkedéseként” tüntette fel. Pineau hozzáfűzte, hogy „a francia kormány nem akar erőszakkalhoz folyamodni”.

Megkezdődtek a jugoszláv-indonéziai tárgyalások

BELGRAD. (Agerpres.) A Tanjug

jelent: Szeptember 13-án, Belgrádban megkezdődtek a jugoszláv-indonéziai tárgyalások. Indonézia részéről a tárgyalásokon résztvevő: Szukarno, Indonézia köztársasági elnöke, Abdulgani külügyminiszter, Indonézia belgrádi nagykövete, Szudarszono, Indonézia köztársasági elnökének kabinetfőnöke, valamint Pringodigdo és Kusumovodago, külügyminisztériumi főtisztviselő.

Jugoszlávia részéről a tárgyalásokon résztvevő: Josip Broz-Tito elnök, Edvard Kardelj, Alexander Rankovics és Szvetozar Vukmanovics, a Szovjetkői Végrehajtó Tanács alelnöke, Sz. Prica külügyi államtitkár-helyettes és J. Viljan, a köztársaság elnökének főtájtára. A két állam képviselői szívélyes, baráti légkörben eszmecsere folytattak a nemzetközi helyzet és a jugoszláv-indonéziai kapcsolatok kérdésében.

A burmai képviselőház követeli a nukleáris fegyverekkel való kísérletezések elfilását

RANGOON. (Agerpres.) — Az Uj Kina

jelent: A burmai képviselőház egyhangúlag határozati javaslatot fogadott el, amelyben követeli, hogy az Egyesült Államok, Anglia és a Szovjetunió szüntessék be az atomfegyverekkel való kísérletezéseket és a nukleáris energiát kizárólag békés, építőcélokra használják fel.

U Csiszo Nein, Burma minisztertanácsának alelnöke, felszólalásában támogatta a határozati javaslatot. Hangsúlyozta, hogy a javaslat mindenben megfelel kormánya politikájának.

Pakisztán új miniszterelnökének nyilatkozata

KARACSI. (Agerpres.) — A TASZSZ

jelent: Sajtóterjesztésekből kitérjük, hogy Pakisztán új kormánya, élén Szugravardival, a köztársasági elnök palotájában letette az esküt.

A szeptember 13-iki lapok teljes egészében közlik Szugravardi miniszterelnöknek szeptember 12-i rádióbeszédét, amelyben ismertette az új kormány belpolitikai programját.

Szugravardi a külpolitikával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy Pakisztán baráti politikát kíván folytatni az összes államokkal, különösen a szomszédos muszlim országokkal. Ugyanakkor hozzáfűzte, „tiszteltetben kell tartanunk kötelezettségeinket és szerződéseinket.”

A kommunisták és a szocialisták közötti egység többet jelent egyszerű dokumentumnál

mondotta Togliatti elvtárs

ROMA. (Agerpres). Az olasz kommunista sajtó hónapja alkalmával Palmiro Togliatti Pistoia városában több ezer ember előtt nagy beszédet mondott.

Palmiro Togliatti részletesen foglalkozott Olaszország belső helyzetével. Felvázolta az ország jelenlegi helyzetét jellemző komoly ellentmondásokat. A kormány nemcsak, hogy nem nyújtott módot a dolgozóknak, hogy részt vegyenek a közügyek vezetésében, de még azt a minimális programot sem hajlítta végre, amelyre kötelezte magát. Ilyen körülmények közepette Olaszországban mind nagyobb teret hódít az a felfogás, hogy gyökeres változásokra van szükség. Majd a szocialista és a szociáldemokrata párt egyesítéséhez fűződő kérdésekről beszélt.

Hangsúlyoztuk kell, hogy Olaszországban már régóta felvetődött ez a kérdés, de csupán az SzKP XX. kongresszusa után, a május 27-i tanácsválasztások után kezdett konkrét formát öltetni. A napokban Olaszországban járt Pierre Commin, a Francia Szocialista Párt egyik képviselője, aki tárgyalásokat folytatott Saragattal és Nennivel a szocialista párt és a szociáldemokrata párt egyesítéséről.

Saragat szociáldemokrata vezető a tárgyalások előtt találkozott Pietro Nennivel, a szocialista párt titkárával. Mindkét párt vezetőszervei üléseiken elvbén az egyesítés mellett nyilatkoztak, bár a belső és a nemzetközi helyzet főbb kérdéseiben nézetek igen távol állnak egymástól.

Ezekről az eseményekről szövege Togliatti hangsúlyozta, hogy senki sem tagadja azok jelentőségét. A szocialista és a szociáldemokraták egységének helyreállítása érdekli Olaszországban a munkásmozgalmat összes áramlatait, tehát a kommunistákat is.

Palmiro Togliatti ennek kapcsán beszélt a szocialista párt soraiban 1947-ben bekövetkezett szakadásról. Ez a szakadás — mondotta — kárt okozott az egész munkásmozgalmnak s csak az olaszországi uralkodó osztályoknak hozott hasznot, amelyek megakadályozták az olasz társadalom belüli kibontakozó mélyreható politikai és társadalmi átalakulásokat.

Miután ezt felismertük, — folytatta —, nem lehetünk most e köz-

ledési folyamat ellen, amely helyreállítaná a kilenc évvel ezelőtti aláírt egységet. Mi, kommunisták, nem nézzük előítélettel és ellenségeskedéssel a pártok közti közeledést és az 1947. évi szakadás felszámolását. Mi tudjuk, hogy a munkásmozgalm sohasem áll egyhelyben, hanem fejlődik és halad. Mi tudjuk, hogy az álláspontok változnak és különböző csoportok alakulnak a konkrét helyzetnek megfelelően. Ezért minden egyes adott helyzetben fel kell ismerni, mi a teendő, anélkül, hogy maradi módon ragaszkodnánk a multhoz.

Természetesen — nyíltan ki is mondjuk — ez a közeledési folyamat nehézségekkel és veszéllyel jár, mert a munkásmozgalmnak az ellenfelei és ellenségei abban reménykednek, hogy a szocialisták csatlakozásával kiszélesítik a kommunistaellenes arcvonalat.

Togliatti figyelmeztetett arra, hogy nem szabad szem elől tévesztetni bizonyos célkitűzéseket, nevezetesen az új társadalom építésének célkitűzéseit.

A kommunisták nem ellenzik a szocialista és a szociáldemokrata pártok egyesülését, mert biznak a dolgozó tömegekben s haladó élcsapatukban, a munkáspártokban. Mi évek hosszú során át egységben dolgoztunk és harcoltunk a szocialista dolgozókkal. Ezekben az években a munkásmozgalmat kiterjedtebben, fejlődött, alapjait megváltoztatta, nagy tapasztalatokra tett szert és újabb győzelmeket aratott. Mindezeket nem szabad elveszteni s ma rajta leszünk, hogy ne is vesszenek el.

A munkásmozgalmat az 1947-ben bekövetkezett szakadás folytán kialakult helyzet megváltoztatásáért olyan harcot folytat, amelynek céljai azonosak a mi céljainkkal — jelentette ki Togliatti.

Eppen ezért, a kommunisták és a szocialisták közötti egység többet jelent egy egyszerű dokumentumnál. A dokumentumoknak megvan a maguk értéke, a valóság azonban többet ér. A valóság pedig az, hogy a kommunisták és a szocialisták együtt harcoltak a szabadságért, a demokráciáért, a nép érdekében, a szocializmusért s ezt a harcot együttesen fogják tovább vinni.

Ma filmszínházainkban

Dózsa György szeptember 17-ig: AZ ÚJ EMBER KOVACSA. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák. Nicolae Balcescu szeptember 16-ig: A KARAVAN. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra. Herbák János szeptember 16-ig: VALLALOM A FELELŐSÉGET. I. L. Caragiale szeptember 16-ig: MERENYLET A KIKÖTŐBEN.

Ilyuság szeptember 16-ig: A HUSEG PROBAJA. Solidaritatea (Gáj) szeptember 16-ig: LEJÖTTEK A HE- GYEBOL. Maxim Gorkij (Mikela) szept. 16-ig: RIADO A HEGYEK- BEN. December 30 szeptember 16-ig: KARTYAVAR. Ilie Pintilie (Gradiste) CFR szeptember 16-ig: KUTYAFEJZEK.

A HÉT Bimagasló nemzetközi eseményei

Hosszu betegségnek — haldí a vége. Vannak, akik ezt a régi közmondást alkalmazzák a Szezi-csatorna államosítása körül egyre bonyolultabbá váló nemzetközi huzavonára. Mint tudjuk azonban, a legtöbb közmondás régen elévült már s így e fölött is eljárt az idő. Ma már nem ritka jelenség, hogy az orvostudomány hosszú betegség után is visszaadja az emberek egészségét.

Nincs olyan bonyolult nemzetközi kérdés napjainkban, amely jóakaratu tárgyalások után megoldhatatlan lenne. Bármennyire is élére állított a Szezi csatorna államosítása után előidült nemzetközi helyzet, a nagyobb valószínűség a fegyveres erőszak elkerülésének lehetősége mellett szól. Az elmúlt héten a bajos események mellett, a népek közötti egyetértés újabb lekészött megnyilvánulásait is tanulhattunk. Példát erre ezuttal is a Szovjetunió szolgáltatott. Beszéljünk előbb erről

a szovjet-indonéz közös nyilatkozat

jényében.

Mintegy három ezer csendesóceáni sziget alkotja Indonéziát, amelynek 80 millió lakosa nemrég szabaddá fel a holland gyarmatosítók ilyomáda alól. Az 1945-ben létesült Indonéziai Köztársaság elnöke, dr. Ahmed Szukarno tehát 80 millió ember nevében tárgyal augusztus 28-tól szeptember 12-ig tartó szovjetunióbeli látogatása alkalmával, a Szovjetunió vezetéivel.

Ebből a találkozásból is leszűrhetjük a tanulságot, hogy a Szovjetunióval kötött kereskedelmi, műszaki és gazdasági együttműködésre vonatko-

zó egyezmények fejezik ki minden esetben azt a törekvést, amellyel a gyarmati iga alól felszabadult országok függetlenségük megtartását akarják biztosítani.

Ez a törekvés nyilvánult meg abban az egyezményben, amelyről a szovjet-indonéz közös nyilatkozat említést tesz és amely teljes mértékben megfelel mindkét ország népel érdekeinek. Másik jellegzetessége a Szovjetunió és Indonézia között létrejött egyezménynek, hogy az tekintetbe veszi mindkét fél szükségleteit és a kölcsönösség elvén alapul. A nyersanyagokban messzeszerűen gazdag Indonézia nemcsak nyersanyagokat, hanem más drút is szállít majd a Szovjetunióknak, cserében a hitelért, amelyet a Szovjetunió bocsát Indonézia rendelkezésére.

Ilyen körülmények között természetesen, hogy az ipari fejlődésben visszamaradt országok, mint amilyen Indonézia is, nem a gyarmatosító országokhoz fordulnak kölcsönért, lévén, hogy azok csak a saját érdekeiket tartják szem előtt. Méregdrágán adnak ipari cikkeket, potom áron elhurcolt nyersanyagokért és ezáltal lehetetlenné teszik, hogy a karmaik közé került ország kievickeljen az iparnélküli gyarmati sorsból.

Erthető, hogy Szukarno, Indonézia elnöke is azokhoz az országokhoz csatlakozott, amelyek a békés együttélés öt elvét vallják magukénak. Szukarno nem hagyott kétséget az iránt, hogy Indonézia a bandungi értekezleten résztvevő többi dásial és afrikai országokkal együtt, szembeáll a gyarmatosító törekvésekkel, a nemzetközi ellentétek békés megoldása mellett foglalt állást. Szukarno elnök hangsúlyozta, hogy Indonézia a

gyarmatosítás elleni harcban nem ismer megalkuvást akár Indonéziáról, akár más országokról van szó. Ez kioldálják különben a közös nyilatkozatnak abból a részéből is, amelyben Indonézia elnöke a szovjet féllel egyetértésben kijelenti, hogy a Szezi kérdést békés úton kell megoldani, Egyiptom szuverenitásának teljes tiszteltbentartása alapján.

Szukarno köztársasági elnök, miután elhagyta a Szovjetuniót, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság felé vette útját, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesült. Ahmed Szukarno már meg is kezdte tárgyalásait Josip Broz Titóval, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság elnökével és ezek a tárgyalások minden bizonyítással tovább erősítik a békeövezetet, amelynek célkitűzéseit — mint Szukarno kijelentette — kétféleképpen ember harcol.

Kétféleképpen ember célkitűzéssel ellen harcolnak oison az nyugati kormányfőiről, akik nyilatkozataikkal, cselekedeteikkel idézik a háború rossz szellemét. Ez különösen

az angol alsóház rendvül ülése

alkalmával mutatkozott meg. A két napig tartó vita egyben megmutatta az is, hogy a Szezi-csatorna kérdésében jelentős szakadék tárog az angol nemzet kebelében és azok a pártok, amelyek nem egyszer támogatták a kormány külpolitikáját, ez alkalommal élesen szembeszállnak Eden külpolitikai tervével.

Ezt leginkább Roberts laburista képviselő fejezte ki, amikor rámutatott, hogy Eden mögött nem áll a nemzet többsége, mert a kormány háborúba akarja sodorni az országot.

provokációról van szó, amely háborúhoz vezet.

Egyiptom kormánya az idegen révkalauzok távozása után, amíg megérkezik a külföldről szerződött új révkalauzok, mintegy 100 megmaradt révkalauzzal bonyolítja le a forgalmat és ennek érdekében megfelelő intézkedéseket fogantatott.

Egyiptom tehát mindent megtesz a háború elkerülésére. Nem mintha egyedülállónak érezné magát a támadással szemben. Ha csak az arab államok nyilatkozatait vesszük figyelembe, amelyek szerint saját ügyüknek tekintik, ha Egyiptomot támadás érné, kézenfekvő, hogy egy esetleges háborút nem lehetne egy részről Anglia és Franciaország, másrésztől Egyiptomra korlátozni. A konfliktus sokkal messzebbre terjedne ki.

Ilyenfórmán háború esetén nemcsak a csatorna válna használatatlanná a háborús pusztítás következtében, hanem a közelbeli petróleumforrások is. Felmerül a kérdés, hogy vajon Anglia feláldozná-e ezeket a számára létfontosságú erőforrásokat?

Egy ismert keleti legenda szerint, a bölcs király elé két asszony járult. Mindkettő sajátjának mondott egy újszülött gyermeket, akinek kedvőért közös férjük kiváltságával ruházni fel az anyát. A király miután minakét asszony hitartott „igaza” mellett, úgy rendelkezett, hogy vágják ketté a gyermeket. Felezték el a két asszony között. Ebből az ítéletből az ártanya természetesen örömmel beleegyezett, mert miért ne vágják ketté azt, ami nem az övé.

Anglia kormánya is inkább a csatorna és az olajforrások elpusztítása mellett foglalt állást. Ha nem lehet az övé, ne legyen igazi tulajdonosa sem.

Csakhogy az angol nép többsége inkább akarja élvezni az épen maradt csatorna és olajforrások dídait, ha mindjárt el is kell ismernie,

hogy azok más tulajdonát képezik. Ez mindenesetre jobb, mint az amerikai monopolisták zsarolásainak dilaatóvá válni.

Amerika kormánya ugyanis mindinkább leleplezi tervét, amelyeknek érdekében igyekezik Angliát és Franciaországot számukra veszélyes helyzetbe sodorni. Dulles külügyminiszter, aki a csatornát használó államok szervezetiének kétségtelenül értelmi szerzője, kijelentette, hogy erőszakos cselekedetben nem vesz részt, sőt, ha Egyiptom megakadályozná a szervezethez tartozó hajók áthaladását a csatornán, nem sajnálja a költséget és hajóival megkerülné a Jóréménység fokát. Ezt ajánlja a „baráti országoknak” is, melyek részére hitelt helyez kiállításba, az üzemanyagot többet kifizérése céljából. Osztról van tehát szó ezalkalommal is. Amerika szeretné elfoglalni Anglia helyét a Közép-Keleten, azután jó kamatért hitelt nyújtani azon országok számára, amelyek az itél erejéig tőle vásárolják az üzemanyagot, a meghosszabbodott uthoz való üzemanyag-költség fedezésére.

Ezt ismerik fel az angol lapok közül a New Chronicle, a Manchester Guardian, sőt az Economist is, amikor óvatosságra figyelmeztetik az angol kormányt.

Nehéz lenne megővendőlni az események további alakulását, hiszen napról-napra újabb fejlemények várhatók. Meg kell azonban említeni, hogy N. A. Bulganyin személyes üzenetet intézett a francia miniszterelnökhöz a békés megegyezés érdekében. A tárgyalások útja az egyetlen helyes út, amelyet Egyiptom is követ, amikor az Egyesült Nemzetek Szervezetének titkárságát és az érdekelte kormányokat jegyzékben tájékoztatta a békés megegyezésre irányuló tervéről. Ezt az utat kell az angol kormánynak is választania, mert ezt követeli tőle az angol nép többsége.

Bakács Béla